

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 588
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/3/2022
Ωρα κατάθεσης: 10:00'

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αθήνα, 28.3.2022

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: Επισιτιστική κρίση

Ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει προκαλέσει πολλαπλές αναταράξεις στις διεθνείς αγορές τροφίμων, διαμορφώνοντας συνθήκες πιθανής παγκόσμιας επισιτιστικής κρίσης με διακοπές στην αλυσίδα προμήθειας τροφίμων και αυξήσεις στις τιμές προϊόντων σε πολλές χώρες. Ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος (WFP) απηύθυνε δραματική προειδοποίηση στους Ευρωπαίους ηγέτες ότι θα πρέπει να ετοιμαστούν για μια «κόλαση», που έχουν προκαλέσει στις διεθνείς αγορές τροφίμων οι εξελίξεις στην Ουκρανία, προειδοποιώντας, αν δεν ληφθούν μέτρα, για πολιτικό χάος και μεταναστευτική κρίση χωρίς προηγούμενο. Ήδη, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ καταρτίζουν σχέδια για την αντιμετώπιση της κρίσης τροφίμων, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία.

Ρωσία και Ουκρανία είναι από τους μεγαλύτερους παραγωγούς και προμηθευτές σιτηρών στον κόσμο. Μαζί παρέχουν το 19% της παγκόσμιας προσφοράς κριθαριού, το 14% του σιταριού και το 4% του αραβοσίτου, που αποτελούν περισσότερο από το 1/3 των παγκόσμιων εξαγωγών σιτηρών. Είναι επίσης, κύριοι προμηθευτές ελαιοκράμβης και αντιπροσωπεύουν το 52% της παγκόσμιας εξαγωγικής αγοράς ηλιελαίου, ενώ η Ρωσία είναι ο κύριος παραγωγός λιπασμάτων. Οι διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας και της υλικοτεχνικής υποστήριξης στην παραγωγή σιτηρών και ελαιούχων σπόρων της Ουκρανίας και της Ρωσίας, καθώς και οι περιορισμοί στις εξαγωγές της Ρωσίας θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην επισιτιστική ασφάλεια. Πολλές χώρες της Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας βασίζονται στη Ρωσία για πάνω από το 50% της προσφοράς λιπασμάτων τους και οι ελλείψεις εκεί θα μπορούσαν να επεκταθούν μέχρι το επόμενο έτος.

Είναι γνωστό, ότι οι τιμές των τροφίμων, που ήδη βρίσκονται σε άνοδο από το δεύτερο εξάμηνο του 2020, έφτασαν στο υψηλότερο επίπεδο όλων των εποχών τον Φεβρουάριο του 2022, λόγω της υψηλής ζήτησης, του κόστους εισροών και του κόστους μεταφοράς. Οι παγκόσμιες τιμές του σιταριού και του κριθαριού, αυξήθηκαν 31% κατά τη διάρκεια του 2021 και οι τιμές του κραμβέλαιου και του ηλιελαίου αυξήθηκαν περισσότερο από 60%, ενώ η υψηλή ζήτηση και οι ασταθείς τιμές του φυσικού αερίου έχουν επίσης αυξήσει το κόστος των λιπασμάτων. Ο πόλεμος εκ των πραγμάτων, θα περιορίσει τις γεωργικές δραστηριότητες αυτών των δύο μεγάλων εξαγωγέων βασικών εμπορευμάτων με αποτέλεσμα την κλιμάκωση της επισιτιστικής ανασφάλειας παγκοσμίως, όταν οι διεθνείς τιμές των τροφίμων και των εισροών είναι ήδη υψηλές και ασταθείς. Κανένας δε αυτή την στιγμή δεν γνωρίζει το μέγεθος της καταστροφής των αποθεμάτων, των υποδομών και των αγρών στις χώρες που πλήττονται από τον πόλεμο και πόσο διάστημα θα χρειαστεί, εφόσον τελειώσει ο πόλεμος, να αποκατασταθεί η ομαλότητα τροφοδοσίας προϊόντων από τις πληγείσες χώρες.

Η Ελλάδα έχει ετησίως ανάγκες σε μαλακό σιτάρι περίπου 900.000 τόνους εκ των οποίων οι 350.000 τόνοι εισάγονται από τη Ρωσία, Ουκρανία και Μολδαβία. Επίσης, παράγει μόλις το 10% των ετήσιων αναγκών της, ενώ οι υπόλοιπες ποσότητες εισάγονται από Ρουμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Σερβία κ.ά.. Σε ό,τι αφορά το καλαμπόκι η εγχώρια παραγωγή ανέρχεται σε περίπου 1,13 εκατομ. Τόνους, ενώ εισάγει περίπου 380.000 τόνους από τη Βουλγαρία. Τις υπόλοιπες ανάγκες καλύπτει με εισαγωγές από Ρουμανία, Σερβία κ.ά.. Μόνο στο σκληρό σιτάρι είναι η χώρα μας πλεονασματική και εξάγει προς τρίτες χώρες.

Ας σημειωθεί, ότι ορισμένες από τις παραπάνω, προμηθεύτριες της Ελλάδας χώρες, όπως η Βουλγαρία, αποφάσισαν ήδη να ελέγξουν τις εξαγωγές σταριού και καλαμποκιού, διότι θέλουν να αυξήσουν τα δικά τους αποθέματα, ενόψει των ορατών κινδύνων.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Τι μέτρα προτίθεται να λάβει, ώστε να θωρακίσει τη χώρα απέναντι στο ενδεχόμενο επισιτιστικής κρίσης;
2. Υπάρχει επάρκεια γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ώστε να μην προκληθεί έλλειψη στην αγορά, αισχροκέρδεια και πανικός στους πολίτες;

Ο ερωτών βουλευτής

Χάρης Καστανίδης